

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 19 mars 2019

294/2019

Lag

om ändring av lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om investeringstjänster (747/2012) 11 kap. 8 § 2 mom.,
ändras 1 kap. 2 § 2 mom., 3 § 1 mom. 1 punkten, 3 § 2 och 4 mom., 4 § 2 mom., 13 §
1 mom. 1 punkten och 25 § 3 mom., 2 kap. 1 § 2 mom., 3 § 1 mom., 5 kap. 1 § 1 mom.
samt 4 och 7 §, det inledande stycket i 6 kap. 1 § 6 mom., 7 kap. 6 § 5 mom. och 9 §
2 mom., 8 kap. 2 § 1 mom., 9 kap. 4 a § 3 mom., 10 kap. 6 § 6 mom. och 13 § 1 mom.,
sådana de lyder, 1 kap. 2 § 2 mom., 3 § 1 mom. 1 punkten, 3 § 2 och 4 mom., 4 §
2 mom., 13 § 1 mom. 1 punkten och 25 § 3 mom., 2 kap. 1 § 2 mom., 3 § 1 mom., 5 kap.
1 § 1 mom. samt 4 och 7 §, 7 kap. 6 § 5 mom. och 9 § 2 mom., 8 kap. 2 § 1 mom., 9 kap.
4 a § 3 mom., 10 kap. 6 § 6 mom. och 13 § 1 mom. i lag 1069/2017 och det inledande
stycket i 6 kap. 1 § 6 mom. i lag 243/2018, samt
fogas till 1 kap. 3 §, sådan den lyder i lag 1069/2017, ett nytt 3 mom., varvid det nuva-
rande 3 mom., det ändrade 4 mom. och det nuvarande 5 mom. blir 4–6 mom., till 7 §, så-
dan den lyder i lag 1069/2017, ett nytt 3 mom., till 8 §, sådan den lyder i lag 1069/2017,
ett nytt 4 mom. och till 2 kap. en ny 6 § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Underpunkterna a–d i 1 mom. 3 punkten tillämpas inte i det fall att på verksamhetsutö-
varen tillämpas sådana undantag från lagens tillämpningsområde som är baserade på
4 punkten i 1 mom. eller på 3 mom. 2 eller 4 punkten.

3 §

Partiella undantag från tillämpningen av lagen

Denna lag ska inte tillämpas på personer som

1) på det sätt som avses i 1 kap. 15 § 1 och 5 punkten endast tar emot och förmedlar
uppdrag som gäller sådana värdepapper eller andra andelar i fondföretag som avses i

RP 277/2018
EkUB 32/2018
RSv 243/2018

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU; (32014L0065); EUT L 173, 12.6.2014, s. 349

1 kap. 14 § 1 och 2 punkten och tillhandahåller oberoende investeringsrådgivning i samband med sådana finansiella instrument, under förutsättning att order endast får förmedlas till kreditinstitut, fondbolag, värdepappersföretag eller AIF-förvaltare eller till utländska EES-värdepappersföretags, utländska EES-kreditinstituts, utländska EES-fondbolags eller utländska EES-baserade AIF-förvaltares filialer i Finland eller till filialer i Finland till värdepappersföretag eller till kreditinstitut som är auktoriserade i tredjeland och iakttar stabilitetsregler som motsvarar denna lag eller kreditinstitutslagen (610/2014),

— — — — —

På personer som avses i 1 mom. tillämpas dock 2 kap. 1 §, 3, 6 a och 6 b kap., 7 kap. 1, 2, 4 och 5 §, 7 § 4–6 mom., 9 och 16 §, 10 kap. 1–4 §, 5 § 1–3 mom., 6, 7, 11, 12, 15 och 16 §, 12 kap. 1–3 § samt 15, 16 och 16 a kap.

På personer som avses i 1 mom. tillämpas dessutom närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 2 mom., bestämmelser i förordningar som kommissionen antagit med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument och bestämmelserna i avdelning IV samt i artikel 42 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument samt bestämmelser i förordningar som kommissionen antagit med stöd av dessa bestämmelser i förordningen.

— — — — —

Tjänster som avses i 1 mom. får från Finland tillhandahållas i en annan stat, om detta är tillåtet i den staten.

4 §

Bestämmelser som tillämpas på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare

— — — — —

På fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster enligt lagen om placeringsfonder ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som föreskrivs om värdepappersföretag i 2 kap. 2 §, 6 kap. 1 § 2 mom. samt 2 § 1, 2 och 4 mom., 7 kap. 2, 5, 7–9, 12–14 och 16 §, 9 kap., 10 kap. 1–7, 15 och 16 § samt 11, 12 och 15 kap. samt i 16 kap. 2 och 3 § i denna lag samt i artikel 26 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. På AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 2 kap. 2 §, 6 kap. 1 § 2 mom. samt 2 § 1, 2 och 4 mom., 7 kap. 2, 5, 7–9, 12–14 och 16 § och 9–11 och 15 kap. samt i 16 kap. 2 och 3 § i denna lag samt i artikel 26 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs om värdepappersföretag.

7 §

Bestämmelser som tillämpas på tredjelandsföretag

— — — — —

På tredjelandsföretag som med verksamhetstillstånd som beviljats av Finansinspektionen tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet samt tillhandahåller sidotjänster i Finland på det sätt som avses i 5 kap. 7 § 2 mom. utan filialetablering, tillämpas i fråga om dessa tjänster vad som föreskrivs i 1 mom. i denna paragraf, med undantag av sådana i bestämmelserna avsedda skyldigheter som riktar sig endast mot kunder som avses i 23 § 2 och 3 mom. i detta kapitel.

8 §

Bestämmelser som tillämpas på försäljning och rådgivning i samband med strukturerade insättningar

— — — — —

På tredjelandsföretag som med verksamhetstillstånd som beviljats av Finansinspektionen säljer strukturerade insättningar eller i samband därmed tillhandahåller investeringsrådgivning i Finland på det sätt som avses i 5 kap. 7 § 2 mom. utan filialetablering, tillämpas vad som föreskrivs i 3 mom. i denna paragraf, med undantag av sådana i bestämmelserna avsedda skyldigheter som riktar sig endast mot kunder som avses i 23 § 2 och 3 mom. i detta kapitel.

13 §

Värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag, EES-stater, tredjeländer, utländska EES-tillsynsmyndigheter, tredjeländers tillsynsmyndigheter, utländska EES-värdepappersföretag, utländska EES-kreditinstitut, tredjelandsföretag och filialer

I denna lag avses med

1) *värdepappersföretag* finländska aktiebolag, sådana europabolag som avses i lagen om europabolag (742/2004) och sådana näringsidkare som avses i 2 kap. 1 § 2 mom. i denna lag och som enligt denna lag har tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet,

25 §

Algoritmisk handel och direkt elektroniskt tillträde

— — — — —

Med *direkt elektroniskt tillträde* avses ett handelsplatsarrangemang där en handelspart ger en kund tillåtelse att använda dennes handelskod, så att kunden elektroniskt kan förmedla order avseende ett finansiellt instrument direkt till handelsplatsen.

2 kap.

Rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet

1 §

Tillståndsplikt för investeringstjänster eller investeringsverksamhet

— — — — —

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får en näringsidkare med verksamhetstillstånd enligt denna lag ta emot och förmedla order som avser finansiella instrument enligt 1 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten samt tillhandahålla till det anknytande investeringsrådgivning på oberoende grund. En enskild näringsidkare eller en sådan juridisk person som leds av en fysisk person ska ha proportionerliga förvaltnings- och styrningssystem som säkerställer att de bestämmelser som avses i 6 b kap. 1–3 § följs när den tjänsten tillhandahålls.

3 §

Sidotjänster och rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster

Värdepappersföretag får i enlighet med sitt verksamhetstillstånd utöver investeringstjänster och investeringsverksamhet

- 1) bevilja kunder kredit och annan finansiering i samband med investeringstjänster,
- 2) tillhandahålla företag rådgivning om kapitalstruktur, företagsstrategi och andra frågor som har samband med dessa samt rådgivning och tjänster som gäller fusioner, företagsförvärv och andra omstruktureringar,
- 3) tillhandahålla valutatjänster i samband med investeringstjänster,
- 4) producera och tillhandahålla investerings- och finansanalyser samt andra motsvarande former av allmänna rekommendationer om handel med finansiella instrument,
- 5) tillhandahålla tjänster som anknyter till garantiverksamhet för finansiella instrument,
- 6) tillhandahålla investeringstjänster och tjänster motsvarande dem som avses i detta moment med sådana underliggande tillgångar till derivatinstrument som inte är finansiella instrument, när verksamheten har samband med verksamhet som bedrivs med derivatinstrument,
- 7) tillhandahålla förvaring och administration av finansiella instrument för kunders räkning, bland annat värdepappersförvaring och liknande tjänster, med undantag för tillhandahållande och förande av värdepapperskonton på högsta nivå enligt punkt 2 i avsnitt A i bilagan till EU:s förordning om värdepapperscentraler,
- 8) bedriva annan verksamhet som är jämförbar med eller har ett nära samband med verksamhet som avses i detta moment.

6 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om innehållet i de proportionerliga förvaltnings- och styrningssystem enligt 1 § 2 mom. som säkerställer att de bestämmelser som avses i 6 b kap. 1–3 § följs.

5 kap.

Tredjelandsföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland

1 §

Förutsättningar för filialetablering

Ett tredjelandsföretag som planerar att i Finland tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster till kunder som avses i 1 kap. 23 § 2 och 3 mom. ska etablera filial i Finland och ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen för etableringen.

4 §

Undantag från kravet på filialtillstånd

Om ett tredjelandsföretag tillhandahåller en investeringstjänst eller bedriver investeringsverksamhet i Finland med finansiella instrument uteslutande på initiativ av en kund ska det krav på filialtillstånd som föreskrivs i 1 § 1 mom. och det krav på verksamhetstillstånd som beviljats av Finansinspektionen som föreskrivs i 7 § 2 mom. inte tillämpas på tjänsten eller verksamheten för kunden i fråga, inbegripet en relation som har samband med tillhandahållandet av tjänsten eller bedrivandet av verksamheten. Tredjelandsföretaget får inte marknadsföra nya investeringsprodukter eller investeringstjänster till denna

kund på annat sätt än genom filialen eller med verksamhetstillstånd som beviljats av Finansinspektionen.

7 §

Tredjelandsföretags tillhandahållande av tjänster utan filialetablering

I artikel 46 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs om tredjelandsföretags rätt att utan filialetablering tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet med eller utan eventuella sidotjänster till godtagbara motparter och professionella kunder i den mening som avses i avsnitt I i bilaga II till direktivet om marknader för finansiella instrument som är etablerade i hela unionen, om företaget är registrerat i det register över tredjelandsföretag som förs av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten i enlighet med artikel 48, samt om kommissionens beslut om likvärdighet som är en förutsättning för registrering och om övriga förutsättningar för registrering.

Om kommissionen inte har antagit ett beslut om likvärdighet enligt artikel 47.1 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument eller om ett beslut som den antagit inte längre är i kraft, får ett tredjelandsföretag med verksamhetstillstånd som beviljats av Finansinspektionen utan filialetablering tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet samt tillhandahålla sidotjänster till godtagbara motparter och professionella kunder i den mening som avses i avsnitt I i bilaga II till direktivet om marknader för finansiella instrument i Finland.

Finansinspektionen ska bevilja ett tredjelandsföretag som avses i 2 mom. verksamhetstillstånd, om villkoren i 1 kap. 7 § 3 mom. samt i 1 § 2 mom. 1–4 punkten och 2 § 1 mom. 1–3 punkten i detta kapitel för beviljande av verksamhetstillstånd är uppfyllda i fråga om verksamhetsplanen. Tredjelandsföretagets verksamhet får inte väsentligt skilja sig från verksamhet som enligt denna lag är tillåten för värdepappersföretag och utländska EES-värdepappersföretag och regleringen av den samt tillsynen över den ska till väsentliga delar motsvara den reglering och tillsyn som baserar sig på bestämmelserna i denna lag. På beslut om verksamhetstillstånd tillämpas 3 kap. 2 §. På återkallande av tillstånd, begränsning av verksamheten enligt tillståndet samt avslutande av verksamheten tillämpas 5 och 6 § i detta kapitel.

Ett utländskt EES-värdepappersföretag eller ett EES-kreditinstitut som i Finland tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet samt tillhandahåller sidotjänster på det sätt som avses i 4 kap. 2 mom. och vars hemstat i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen har anmält att den utträder ur Europeiska unionen, ska för att fortsätta med verksamheten i fråga ansöka om verksamhetstillstånd enligt 2 mom. senast den dag då medlemsstatens utträde ur Europeiska unionen träder i kraft. Ett företag som har ansökt om verksamhetstillstånd inom föreskriven tid kan fortsätta att tillhandahålla investeringstjänster och sidotjänster och att bedriva investeringsverksamhet till godtagbara motparter och professionella kunder i den mening som avses i avsnitt I i bilaga II till direktivet om marknader för finansiella instrument i den omfattning som avses i anmälan enligt 4 kap. 2 § tills Finansinspektionen har behandlat ansökan om verksamhetstillstånd. Den tidsfrist för behandlingen av ansökan om verksamhetstillstånd som avses i 3 kap. 2 § börjar när medlemsstatens utträde ur Europeiska unionen träder i kraft.

I artikel 47.3 i den förordning som nämns i 1 mom. föreskrivs att ett tredjelandsföretag som är etablerat i ett land vars regelverk och tillsynssystem har erkänts som faktiskt likvärdiga i enlighet med punkt 1 och som är auktoriserat i enlighet med artikel 39 i direktivet om marknader för finansiella instrument, ska kunna tillhandahålla de tjänster och den verksamhet som omfattas av auktorisationen till sådana godtagbara motparter och professionella kunder som avses i 1 mom. i andra medlemsstater i unionen utan etablering av nya filialer.

294/2019

6 kap.

**Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållande av
investerings tjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten**

1 §

Minimikapital

Om ett värdepappersföretag som tillhandahåller tjänster enligt 4 mom. är verksamt som försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsdistribution (234/2018), ska företaget utöver vad som föreskrivs i den lagen ha

7 kap.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

6 §

Anknuten ombud

Med tanke på övervakningen av lagligheten i de anknutna ombudens verksamhet ska Finansinspektionen föra ett offentligt register över anknutna ombud (*registret över anknutna ombud*) till vilket värdepappersföretaget anmäler anknutna ombud som det har utsett och som uppfyller kraven i 3 mom. I registret ska föras in fysiska personers fullständiga namn och boningsort samt adressen där verksamheten bedrivs. Om ombudet är en juridisk person ska i registret antecknas namn, företags- eller organisationsnummer, säte samt adressen där verksamheten bedrivs. Förutom de uppgifter som förs in i registret ska Finansinspektionen meddelas en fysisk persons personbeteckning. De uppgifter som förts in i registret ska bevaras i fem år räknat från det att grunden för registreringen har upphört. Registret ska regelbundet uppdateras och registeruppgifterna ska vara offentligt tillgängliga. Trots vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får Finansinspektionen lämna ut uppgifter om fysiska personers namn, boningsort och verksamhetsställens adress i form av utskrifter, genom teknisk anslutning eller på något annat sätt i elektronisk form eller göra dem allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät.

9 §

Hantering av intressekonflikter

Om en intressekonflikt inte kan undvikas ska värdepappersföretaget tydligt i varaktig form ge kunden tillräckligt detaljerad information om intressekonfliktens art och orsaker samt om vilka åtgärder som vidtagits för minimering av kundens risker, innan transaktionen utförs för kundens räkning.

294/2019

8 kap.

Bokslut och revision

2 §

Revision samt särskild granskning och granskare

På värdepappersföretag ska utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag tillämpas vad som i 12 kap. 13 § 1, 3 och 4 mom., 14 § och 15 § 1 mom. i kreditinstitutslagen föreskrivs om revision och revisorer samt om särskild granskning och granskare.

9 kap.

Förvaring och annan hantering av kundmedel

4 a §

Avtal om finansiell äganderättsöverföring

Ett värdepappersföretag får ingå avtal om äganderättsöverföring endast med professionella kunder och godtagbara motparter.

10 kap.

Förfaranden i kundförhållanden

6 §

Incitament

När värdepappersföretaget tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning på oberoende grund får det inte motta och behålla avgifter, provisioner, eller monetära eller icke-monetära förmåner som utbetalas eller tillhandahålls av någon tredjepart eller av en person som agerar för en tredjeparts räkning i fråga om tillhandahållandet av tjänsten till kunder. Avgifter, provisioner och ekonomiska förmåner måste till fullo lämnas tillbaka till kunden utan obefogat dröjsmål. Värdepappersföretaget ska underrätta kunden om hur en mottagen avgift, provision eller monetär förmån överförs till kunden. Kunden ska underrättas om en överförd återbetalning.

13 §

Transaktioner med godtagbara motparter

Ett värdepappersföretag som i form av investeringstjänster tillhandahåller, tar emot, förmedlar eller utför kundorder eller handlar för egen räkning kan utföra transaktioner med godtagbara motparter utan att för sådana transaktioner eller för någon form av sidotjänst som är direkt knuten till sådana transaktioner behöva tillämpa 1–9 §, med undantag för 5 § 1–3 mom. samt 7 § 1 mom. Värdepappersföretaget ska i sina förbindelser med godtagbara motparter agera hederligt, rättvist och professionellt. Kommunikationen ska ske

på ett sätt som är rättvisande, tydligt och inte vilseledande, med beaktande av karaktären hos den godtagbara motparten och dennes verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 mars 2019.

Finansinspektionen kan börja behandla en ansökan som avses i 5 kap. 7 § 4 mom. redan innan lagen träder i kraft. En ansökan om verksamhetstillstånd som är anhängig när lagen träder i kraft ska kompletteras i överensstämmelse med lagens krav.

Finansinspektionen ska på tjänstens vägnar dra in den rätt som ett värdepappersföretag enligt verksamhetstillståndet har att som sidotjänst tillhandahålla placering av finansiella instrument och anteckna detta i det register över värdepappersföretag som avses i 3 kap. 7 § inom sex månader från det att denna lag har trätt i kraft. Finansinspektionen ska ge värdepappersföretaget tillfälle att bli hört innan anteckning görs.

Helsingfors den 15 mars 2019

Republikens President

Sauli Niinistö

Finansminister Petteri Orpo